

24.5.2002

Sisäasiainministeriö
Lapin lääninhallitus

LAPIN LÄÄNINHALLITUKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2001

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Lapin lääninhallituksen tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2001 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä sisäasiainministeriölle että Lapin lääninhallitukselle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja, JHTT Erkki Niemelä ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö, JHTT Erkki Pitkänen. Tilintarkastukseen sisältyneen Euroopan aluekehitysrahastovarojen (EAKR) hallinnointiin ja valvontaan liittyvän tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja, JHTT Jari Sannaskoski. Tarkastusta on näiltä osin valvonut erikoistutkija, CIA Matti Mattila.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Lapin lääninhallituksen tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskenta-toimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS JA LASKENTATOIMI

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, laskelmien tarkastelu ja kirjanpito

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi ovatko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot olennaisilta osiltaan oikein laaditut. Kirjanpidon tarkastusta on kohdennettu riskianalyysiin perustuen.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitettyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Kirjanpidon tarkastuksen perusteella arvioituna voidaan kirjanpitoa pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna.

Tuloksellisuuden kuvaus, maksullisen toiminnan kannattavuustiedot ja näiden perustana oleva laskentatoimi

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu rajatusti. Tarkastus on kohdistunut lääninhallituksen ja sen poliisitoimen taloudellisuus-, tuottavuus- ja kustannustietoihin. Tarkastusta on kohdennettu esitettyjen tietojen oikeellisuuteen olennaisuus huomioon ottaen.

Kustannusvastaavuuslaskelmista on tarkastettu lääninhallituksen laskelmat. Tuloksellisuuden kuvauksessa esitettyjen tietojen riittävyttä on arvioitu kokonaisuutena.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty joitakin taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavia tunnuslukuja sekä kustannustietoja. Tarkastetut tuloksellisuustiedot ja kustannusvastaavuuslaskelmat on tarkastuksessa todettu luotettaviksi. Lääninhallituksen toiminnasta esitettyjen tietojen luotettavuutta tosin heikentää arvioinnilla korvattu työaikakirjanpito.

Taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavia tuloksellisuustietoja tai näitä korvaavia tietoja kustannusten ja suoritteiden kehityksestä kolmelta vuodelta tulisi esittää nykyistä kattavammin. Esitettyjä tietoja ei voida pitää riittävinä.

Koska poliisitoimen maksullisen toiminnan tuotot muodostavat yli puolet koko tiliviraston maksullisen toiminnan tuotoista, olisi asianmukaista esittää näitä tuottoja koskevat kustannusvastaavuuslaskelmat erikseen. Muilta osin tilinpäätösasiakirjassa esitettyjä maksullisen toiminnan kannattavuustietoja voidaan pitää riittävinä.

Vaikuttavuustietoja on kuvattu valtion talousarviossa mainittua tavoiteasettelua noudattaen. Tulossopimuksissa tavoiteasettelu on tätä yksityiskohtaisempaa. Esitettyjä vaikuttavuustietoja voidaan kuitenkin pitää riittävinä.

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien perustana olevan laskentatoimen tarkastus on kohdistunut lääninhallitukseen ja sen poliisitoimeen. Tarkastetuilla alueilla laskentatointa voidaan pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna lukuun ottamatta lääninhallituksessa arvioinnilla korvattua työaikakirjanpitoa.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on tarkastettu laskentatoimen, tilinpäätöksen ja EAKR-varojen tarkastuksen yhteydessä sekä tarkastamalla palkkahallinnon toimintoketjua. Lisäksi tarkastuksen yhteydessä on tutustuttu taloushallinnon tehtäväjärjestelyihin Inarin-Utsjoen ja Sodankylän kihlakunnanvirastoissa.

Tarkastuksen yhteydessä on tullut esiin tarve eräiden palkkahallinnon sisäisen valvonnan kontrollien tehostamiseen.

Lisäksi tarkastuksen yhteydessä on tullut esille lääninhallitukselle osoitettujen EAKR-varojen sekä niihin liittyvien kansallisten rahoitusosuuksien sisäistä valvontaa koskevia puutteita, joiden osalta lääninhallituksen on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

**ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALouden
TARKASTUSVIRASTOLLE**

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Lapin lääninhallituksen tulee ilmoittaa 15.8.2002 mennessä tarkastusvirastolle, mihin toimenpiteisiin se on oman toimintansa osalta ryhtynyt EAKR-varojen sisäisen valvonnan kehittämisessä.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja, JHTT

Erkki Niemelä

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Sisäasiainministeriön kansliapäällikkö
Lapin lääninhallituksen maaherra
Lääninhallitusten yhteistyöryhmä / SM
Valtiokonttori